

Bewegen vast onderdeel kankerbehandeling

“Vijftien jaar doet Anne May al onderzoek naar het onderwerp bewegen en kanker. Nog steeds verveelt het geen moment. Integendeel: “We kunnen de onderzoeksvragen steeds verder verfijnen.”

Het onderwerp ‘bewegen en kanker’ kwam zo’n twintig jaar geleden op. Eerst was het de vraag of bewegen ervoor zorgt dat patiënten zich ná een behandeling voor kanker beter en fitter voelen. Anne was een van degenen die daar promotieonderzoek naar deden. Toen de positieve uitkomst vaststond, vroegen onderzoekers zich af of datzelfde effect wellicht ook al tijdens de behandeling te bereiken is. Ja, was ook nu weer het antwoord.

Borst- en darmkanker

Dat lieten onder meer de resultaten van de PACT-studie zien die Anne van 2010 tot 2013 uitvoerde. Ruim tweehonderd borst- en darmkankerpatiënten startten daarin binnen zes weken na de diagnose een intensief sportprogramma van achttien weken. Dat hield onder meer in: twee keer per week een intervaltraining fietsen, roeien of lopen en krachttraining. Het bleek dat zij zich tijdens de doorgaans afmattende chemotherapie minder moe voelden dan de patiënten die niet extra sportten.

Hartschade

Nu voert Anne bij de borstkankerpatiënten van diezelfde groep een follow up uit. Dit keer zitten daar ook patiënten bij die aan eenzelfde soort trainingsprogramma (PACES) in het Antoni van Leeuwenhoek meededen. De vraag is nu: heeft het beweegprogramma ook effecten op de lange termijn? Zou het kunnen dat sporten tijdens de chemotherapie de vrouwen beschermt tegen hartschade – een mogelijk gevolg van deze behandeling? De meetperiode van deze PACT-PACES-HEART studie begint in maart 2018. Naar verwachting zullen ongeveer 180 vrouwen een MRI-scan en echo van het hart krijgen en een eenmalige inspanningstest doen. De resultaten worden in 2019/2020 verwacht.

Iets positiefs

Anne: “Het onderwerp fascineert mij omdat het voor patiënten in een moeilijke tijd iets positiefs betekent. Bovendien, wist je dat we nu de eerste bewijzen krijgen dat bewegen niet alleen de kwaliteit van leven verbetert, maar het leven misschien ook verlengt? Wat mij betreft wordt bewegen een vast onderdeel van de behandeling, waarbij alle patiënten een eigen trainingsprogramma volgen. Op deze manier bijdragen aan de kwaliteit en misschien ook kwantiteit van hun leven maakt mijn werk zinvol.”

Onderzoek bewegen-kanker

Behalve de PACT-PACES - HEART studie voert het UMC Utrecht in samenwerking met andere ziekenhuizen nog meer (pre-)klinisch onderzoek naar bewegen en kanker uit. Doelgroepen zijn:

- slokdarmkankerpatiënten na operatie;
- borstkankerpatiënten na behandeling, die weinig bewegen;

- borstkankerpatiënten na behandeling met chemotherapie met cognitieve klachten;
- hoofd-halskankerpatiënten tijdens chemoradiatie.

Anne werkt bij het Julius Centrum. Ze voert de onderzoeken uit met het Cancer Center, de divisie Beeld en de afdeling Verpleegwetenschappen, Revalidatie & Sport. Haar onderzoek wordt medegefinancierd door KWF Kankerbestrijding, ZonMw en WCRFnl.